

ת"פ 48280/09/16 - מדינת ישראל נגד יעקב מזרחי, חיים נניקשוילי (עציר), שרון טובל (עצור בפיקוח)

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 48280-09-16 מדינת ישראל נ' מזרחי ואח'

תיק חיצוני: 398248/2016

לפני כבוד השופטת איילת השחר ביטון פרלה

מאשימה מדינת ישראל

נגד

נאשמים

1. יעקב מזרחי באמצעות ב"כ עו"ד יוני דדון
2. חיים נניקשוילי (עציר) באמצעות ב"כ עו"ד רונן חליוה
3. שרון טובל (עצור בפיקוח) באמצעות ב"כ עו"ד אברל עמי

החלטה

לפני בקשת נאשם 2 ונאשם 3 לביטול הכרעת הדין שניתנה בידי כב' השופטת לאופר ושמיעת ההליך מתחילתו, לאור העברתו לניהול לפני לאחר מתן הכרעת דין ובטרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש.

הרקע לבקשה:

כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום ביום 20.9.16 המייחס להם עבירות של התפרצות למגורים לבצע עבירה - לפי סעיף 406 (ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: החוק), החזקת מכשירי פריצה - לפי סעיף 409 לחוק, קשירת קשר לביצוע פשע - לפי סעיף 449 (א)(1) לחוק, גניבה - לפי סעיף 384 לחוק והתסתייעות ברכב לעבור עבירה - לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נ"ח], תשכ"א - 1961 (להלן: פקודת התעבורה); לנאשם 3 יוחסה עבירה נוספת של נהיגה בזמן פסילה - לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה. לצד כתב האישום הוגשה בקשה למעצר הנאשמים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם.

הליך זה החל דרכו עם הגשת כתב האישום לפני השופטת שדנה בהליך המעצר, כב' השופטת לוקיץ, שלפניה הוקרא כתב האישום לנאשמים ולאחר מכן הועבר להמשך ניהול לפני כב' השופטת לאופר.

כב' השופטת לאופר החלה שמיעת ראיות המאשימה וביום 17.10.17 הורתה, בשל פרישתה המתקרבת לעת ההיא, כי ההליך יועבר להמשך שמיעה לפני; לפני העברת ההליך לשמיעה לפני, נתנה כב' השופטת לאופר החלטה נוספת - זאת ביום 30.10.17, וממנה עלה כי היא התבקשה על ידי סגן הנשיא להמשיך ולשמע הראיות בהליך דנן. כך המשיך ההליך להשמע לפני כב' השופטת לאופר עד שביום 28.5.18 הכריעה את דינם של הנאשמים במעמד ובמעמד באי כוחם.

עוד במעמד הכרעת הדין, עתרו ב"כ הנאשמים - לאחר הרשעת הנאשמים בדין, לזימונם של תסקירים בעניין מרשהם; המאשימה התנגדה לבקשה וכב' השופטת לאופר הורתה על עריכת תסקירים. באותה ההחלטה, במעמד מתן הכרעת הדין, קבעה כב' השופטת לאופר דיון לטיעוני הצדדים לעונש ליום 4.11.18 וכן הורתה למזכירות לשנות גורם שיפוטי

להמשך ניהול ההליך לפני.

בו ביום ולנוכח קביעת מועד שלא תאם את יומני נתתי החלטה שלא במעמד הצדדים כי תחת המועד שנקבע בנוכחות הצדדים, ישמעו טיעוני הצדדים לעונש לפני ביום 15.11.18.

ביום 16.6.18 עתר ב"כ הנאשם 3 דאז, עו"ד ציון שמעון, להתפטר מייצוג הנאשם 3 וכן הודיע כי הנאשם מבקש להיות מיוצג בהמשך הליך זה בידי הסנגוריה הציבורית; לאור האמור ולאור הצהרת המאשימה בכתב האישום כי ישנה האפשרות שתעתור למאסר, הוריתי ביום 28.6.18 על מינוי הסנגוריה הציבורית לייצוג נאשם 3; מטעם הסנגוריה הציבורית מונה לייצג את נאשם 3 עו"ד ארבל עמי-גא (להלן: ב"כ הנאשם 3).

ביום 29.6.18 הגיש ב"כ הנאשם 3 בקשה לחזרה מהרשעה, לצורך צירוף הליך דן להליך אחר המתנהל נגד נאשם 3 בבית המשפט השלום בחדרה. ב"כ הנאשם 3 והמאשימה חלקו האחד על השני באשר לאפשרות צירוף הליך בנסיבותיו של הליך דן וביום 16.9.18 דחיתי הבקשה לנוכח היות ההרשעה בהליך כאן מבוססת על הכרעת דין לאחר שמיעת ראיות.

ביום 10.10.18 הגיש שירות המבחן בקשת דחיית הדיון שקבעתי לטיעוני הצדדים לעונש, זאת בעניינו של נאשם 2; לאור כך ובשל דיון מקביל שנקבע לב"כ הנאשם 2, הצטרף הלה ביום 11.11.18 לבקשה לשינוי מועד הדיון - זאת בכדי שיתאפשר, כך לפי הבקשה, הגשת תסקיר משלים; לאור בקשת ב"כ הנאשם 2 כאמור, התרתי העדרות בא כוח הנאשם 2 והנאשם 2 מהדיון ובלבד שב"כ הנאשם 2 ימציא עד למועד הדיון מועדים מוסכמים לקביעת מועד חלופי לטיעונים לעונש בעניין מרשו.

ביום 15.11.18 התקיים הדיון שקבעתי לטיעוני הצדדים לעונש וב"כ הנאשם 3 עתר לדחיית שמיעת הטיעונים, לאור האמור בתסקיר שהוגש בעניין מרשו. במעמד הדיון הוצהר מפי ב"כ הנאשם 1 כי שוחח עם עו"ד חליוה, ב"כ הנאשם 2, וכלשונו: "בשל העובדה שנאשם 2 נמצא במעצר הוא מתנגד לדחייה ארוכה לאור העובדה שהנאשם עצור והוא מוכן גם לוותר על תסקיר לעניין העונש ולקיים דיון קרוב בעניין".

בעת ההיא משהונחו לפני שלושה תסקירים: באשר לנאשם 1 - עם המלצה סופית; באשר לנאשם 2 ונאשם 3 - עם עתירה מצד שירות המבחן לדחייה, קבעתי דיון לטיעונים לעונש בעניין שלושת הנאשמים, בתיאום עם יומנו של ב"כ הנאשם 2 שלא נכח בדיון, ליום 7.1.19.

ביום 3.1.19 הגיש ב"כ הנאשם 3 בקשה לדחות מועד הדיון שקבעתי ליום 7.1.19 לנוכח בקשת שירות המבחן לדחות הדיון בעניינו של נאשם זה בארבעה חודשים נוספים. נטען בבקשה, כי ישנה חשיבות שנאשם 3 ימשיך ההליך הטיפולי שבו החל; משלא צורפה עמדת המאשימה לבקשה נמנעתי מלהכריע בה עד למועד הדיון.

הבקשה וטענות הצדדים:

בפתח דיון טיעוני הצדדים לעונש, ביום 7.1.19, שב ב"כ הנאשם 3 על עתירתו לדחיית עניינו של נאשם 3 בארבעה חודשים נוספים כהמלצת שירות המבחן. ב"כ הנאשם 1 הותיר העניין לשיקול דעתי ואילו ב"כ הנאשם 2 עמד על כך שטיעוני הצדדים לעונש ישמעו ושגזר הדין כלשונו: "ייתן במועד מוקדם בשים לב שהנאשם עצור בתיק זה במעצר של

חודשים". המאשימה מצידה התנגדה לדחיית הדין בעניינו של נאשם 3 ובכלל.

לאור האמור, מצאתי לשמוע טיעוני הצדדים לעונש וזאת בטרם גיבשתי עמדה באשר לעתירת נאשם 3 לדחיית הדין בעניינו לצורך קבלת תסקיר משלים; כך החל ב"כ המאשימה בהבאת ראיותיו לעונש, זאת לאחר שבדין קודם הוגשו טיעונים כתובים שלגביהם נדרשה השלמה קצרה במעמד הדין.

בטבורו של דיון, לאחר קבלת 4 ראיות לעונש, ביקש ב"כ הנאשם 2 כי יובהר שאינו מסכים להעברת ההליך להמשך דיון לפני, זאת מחמת כך שהחל לפני כב' השופטת לאופר וישנה חובה שההליך יתחיל ויסתיים לפני אותו המותב. ב"כ הנאשם 2 טען באריכות באשר לדרך ניהול ההליך עד להעברתו לפני וכן כי לשיטתו יש בכך - לרבות בעצם העובדה שההליך לא המשיך להשמע עד סופו לפני כב' השופטת לאופר - כדי לפגוע בניהול התקין של ההליך ולמצער במראית פני הצדק. לפיכך עתר לביטול הכרעת הדין והעברת התיק לניהול מראשיתו לפני מותב אחר.

לאור העלאת הטענה בעיתוי האמור, ביקשתי התייחסות שאר הצדדים להליך.

ב"כ הנאשם 1 טען כי לא היה ערוך לטיעון שכזה ולאחר שניתנה לו שהות להידבר עם מרשו, ביקש שלא להצטרף לעתירת ב"כ הנאשם 2 והותיר העניין לשיקול דעתי.

ב"כ הנאשם 3 טען כי קיבל על עצמו הייצוג בשלב מאוחר, לאחר הרשעה, ומשום כך - כך לפי טיעוני - לא נחשף לכל ההליכים שתוארו מפי ב"כ הנאשם 2; עוד נטען כי דעתו לא נוחה מהתנהלות המאשימה בהצגת ראיות לעניין העונש מבלי שאלו מועברות להגנה קודם לכן וסימונם בידי בית המשפט לפני שההגנה עיינה בהם. לאור כך, סיכם עמדתו כי יש לקיים את סדרי הדין ולאפשר לנאשמים לממש את זכויותיהם ועל רקע האמור הצטרף לעתירת ב"כ הנאשם 2.

ב"כ המאשימה, התנגד לבקשה; לטענתו אין סעיף בחוק שאוסר העברת ניהול ההליך לפני מותב אחר במצב בו מותב קודם פורש לגמלאות. לטענתו, העברת התיק לאחר מתן הכרעת דין, בנסיבותיו של הליך זה יש בה כדי להקל עם הנאשמים ולא לפגוע בזכויותיהם, בהינתן שהמותב דהיום לא נחשף לנפגעי העבירה שהם קשישים ישירות.

לא היה מענייני להאריך יתר על המידה, ואולם גוללתי את התנהלות הדברים מעת מעבר ההליך שלפניי לנוכח עיתוי העלאת הטענה המעורר תהיה.

דיון והכרעה:

הזכות לשבת בדין היא גם חובה לשבת בדין (ע"פ 75/98 יהודה עציון נ' מדינת ישראל (12.4.98)). אכן הכלל הוא כי כל הדיונים בערכאות צריכים להתקיים לפני הרכב זהה, אם ניתן שכך יהא (עש"א 1168/02 פלאח נ' שירות המדינה פ"ד נו (6) 197, 202). יתרה מזו, הלכה היא כי "החלטה בנושא שנידון בהרכב צריכה להינתן על ידי אותו הרכב שישב בדיונים, ואשר שמע את טיעוני הצדדים" (בג"צ 8754/00 רון נ' בית-הדין הרבני הגדול, פ"ד נו (2) 625, 663). כך גם כאשר מדובר במוותב שהוא דן יחיד נקבע כי "שופט המתחיל לשבת לדין בענין מסוים ראוי לו כי יסיים את הדין ולא יעביר את שרביט ההכרעה לשופט אחר זולתו" (בש"פ 9554/02 אסף ביטון נ' מדינת ישראל (18.11.02)).

ואולם לכלל זה נקבעו חריגים בחוק ובפסיקה ואחד מהם הוא מניעה או נבצרות מלשבת בדין, זאת לפי סעיף 233 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי); חריג נוסף הוא הסכמת הצדדים.

בטרם אתייחס לחריג המעוגן בחוק מצאתי להתייחס להסכמת הצדדים כפי שבאה לידי ביטוי מעת העברת התיק להמשך ניהול לפני ועד לעיתוי העלאת הטענה במהלך דיון טיעוני הצדדים לעונש. צדק ומראית פני צדק חשובים כל אחד בפני עצמו ומשלימים האחד את משנהו. מראית פני הצדק מושפעת בין היתר מהתנהלות כלל המשתתפים בהליך. מעת העברת ההליך לפני ועד למועד שבו הועלתה הטענה לפני - התנהלות הנאשמים ובאי כוחם לימדה על הסכמתם להמשך המשפט שלא לפני כב' השופטת לאופר. ב"כ הנאשם 2 וב"כ הנאשם 3 הקדימו למועד הדיון הראשון שהתקיים לפני בקשות - כפי שסקרתי לעיל - שגופן לימד על הסכמה להמשך ההליך לפני. יתרה מזו, ההליך הועבר להמשך ניהול לפני, בשונה משנטען מפי ב"כ נאשם 2, במעמד הכרעת הדין ובנוכחות הצדדים. יכול שאם היו ב"כ הנאשמים מעלים טענה זו לפני כב' השופטת לאופר, עת שימשה כשופטת, היתה מוצאת להותיר ההליך להמשך שמיעה לפני. לעת הזו, חלפו לא מעט חודשים שבהם השופטת לאופר אינה עוד על כס השיפוט ועצם העלאת הטענה בעיתוי שבו היא הועלתה יש בה טעם לפגם ואין בה כדי לקדם צדק או מראית פני צדק.

סעיף 233 לחוק סדר הדין הפלילי עניינו המשך משפט לפני שופט אחר ומאפשר במצב שבו הוחל בגביית ראיות ונבצר משופט מסיבה כלשהי לסיים את המשפט לשופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו גבה אותן בעצמו או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

ברע"פ 5193/16 אלכסנדר פריבין נגד מדינת ישראל (29.6.16) התייחס כב' השופט זילברטל לסעיף 233 לחוק סדר הדין הפלילי ולטענה דומה שהועלתה בהעברת הליך להמשך שמיעה למותב אחר לאחר מתן הכרעת דין, בקובעו:

"סעיף 233 לחוק משתמש בלשון 'נבצר משופט מסיבה כלשהי לסיים את המשפט' (ההדגשה הוספה - צ' ז') - והרי, כידוע, המשפט הפלילי מסתיים לאחר מתן הכרעת הדין וגזר הדין. על כן, בצדק קבע בית המשפט לתעבורה כי המצב השני שבו עוסק סעיף 233 לחוק סדר הדין הפלילי, קרי שינוי מותב לאחר שהחלה גביית הראיות, משתרע גם על שלב הטיעונים לעונש. יתרה מכך, שינוי מותב לאחר מתן הכרעת דין אינו יוצר מצב ששופט שלא שמע את הראיות, או חלקן, יצטרך לקבוע ממצאים ביחס אליהן, והפגיעה בנאשם עקב שינוי המותב קלה, ככל שהיא קיימת. על כן מצאתי כי המבקש לא הצביע על עילה המצדיקה דיון ב'גלגול שלישי', ולפיכך דין הבקשה להידחות." (שם, פסקה 8)

אמנם נטען מפי ההגנה כי לא נשמע מצב שבו מועבר הליך ממותב אחד למשנהו במהלך ניהול התיק, אך מעיון בפסיקה עולה כי לא אהיה הראשונה שהליכים שהחלו לפני שופט אחר נמשכים לפני (ראו אך לשם הדוגמה: ע"פ 8703/96 דניאל עמר נ' מדינת ישראל (10.11.97); ע"פ 4844/09 חאתם מסעאד נ' מדינת ישראל (31.5.10); ע"פ 484/15 איאד ורני נ' מדינת ישראל (1.12.15); ת"פ (שלום ת"א) 6372-11-09 מדינת ישראל נ' עזרא ואח' (30.8.10); ת"פ (שלום ת"א) 1273/03 מנחם בדנסקי נ' מדינת ישראל (3.9.12); ת"פ 8347/04 פרקליטות מחוז ת"א נ' דוד שוורץ ואח' (22.8.11); ת"פ (שלום ת"א) פרקליטות מחוז ת"א נגד משה מרקוביץ (21.8.11)).

השלב 'בחיי ההליך' שבו הוא הועבר להמשך ניהול לפני לא מצדיק קיומו של חשש בלב הנאשמים לפגיעה בצדק או במראית פני הצדק. לפני הכרעת דין שניתנה לאחר שמיעת כלל הראיות לפני כב' השופטת לאופר ולפני יפרשו כלל הראיות לענין העונש וטיעוני הצדדים וכן תינתן לנאשמים זכותם לאמר את דבריהם אחרונים - ועל בסיס זאת אגזור את דינם.

סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ט, 10 ינואר 2019, בהעדר
הצדדים.